

1657

1. von der Ley, Conuers : De magistrato politico
2. Philipp, Johannes : De iure Intelarum
3. Romanus, Franciscus : De consultacione
4. Schaefer, Aegidius : De citatione
5. Thomasius, Iacobus : De societate nuptiali
6. Volkmarus, Henricus : De dote
7. Volkmarus, Henricus : De amphioce - venditione
8. Volkmarus, Henricus : De iudicio mortuorum
9. Wagnerus, Paulus : De usu fracti
10. Zapffius, Gottfridus : De potestate patria
11. Zapffius, Gottfridus : De lege pontifica

1657-

1. Ewald, Amatus : De accessu et jure
2. Thomasius, Iacobus : De iure prius quam tibi

1658

1. Born, Johannes : De bone fide.

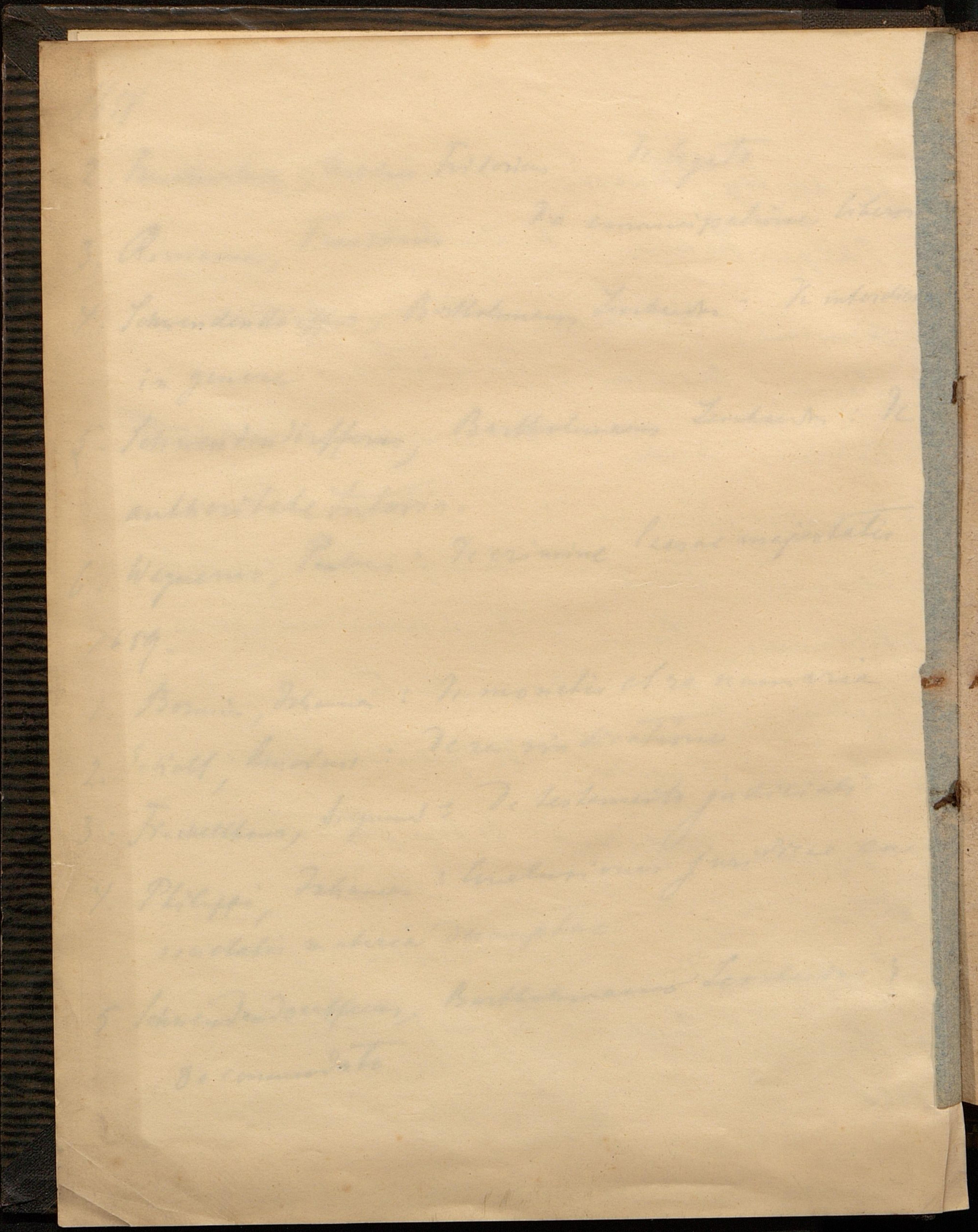
1658

2. Handkunstes, Christianus Fistorianus : De legato
3. Romanus, Bruxellus : De emmancipatione liberorum
4. Schwenckendorff, Bartholomaeus Leonhardt : De introdicio
in genere
5. Schwenckendorff, Bartholomaeus Leonhardt : De
authoeritate futoris.
6. Wagnerus, Paulus : De criminis laesae maiestatis

1689.

1. Bornius, Iohannes : De monetis et re numaria
2. Icholl, Amoldus : De re vindicatione
3. Finckelhaus, Sigmar : De testamento judiciali
4. Philippi, Iohannes : Conclusio res juri^{dictio}neae ea
societas in materia desumptae
5. Schwenckendorff, Bartholomaeus Leonhardt :
De comodato

924

103
M. J.
1656, I

Σωτῷ Θεῷ αὐτοργῷ
EXERCITATIONEM PHILOSOPHICAM

D E

MAGISTRATU POLITICO

Benevolo Inclyti Senatus
Philosophici indultu

PRÆSIDE

M. CONRADO von der Læge/

Jev. Fris. SS. Theol. Studios.

Publicâ Eruditorum discus-

sione ventilandam in Illustri Academia

L I P S I E N S I

P. P.

CHRISTOPHORUS Specht/Sprott. Sil.

L. L. Studios.

Ad Calendas Novembris

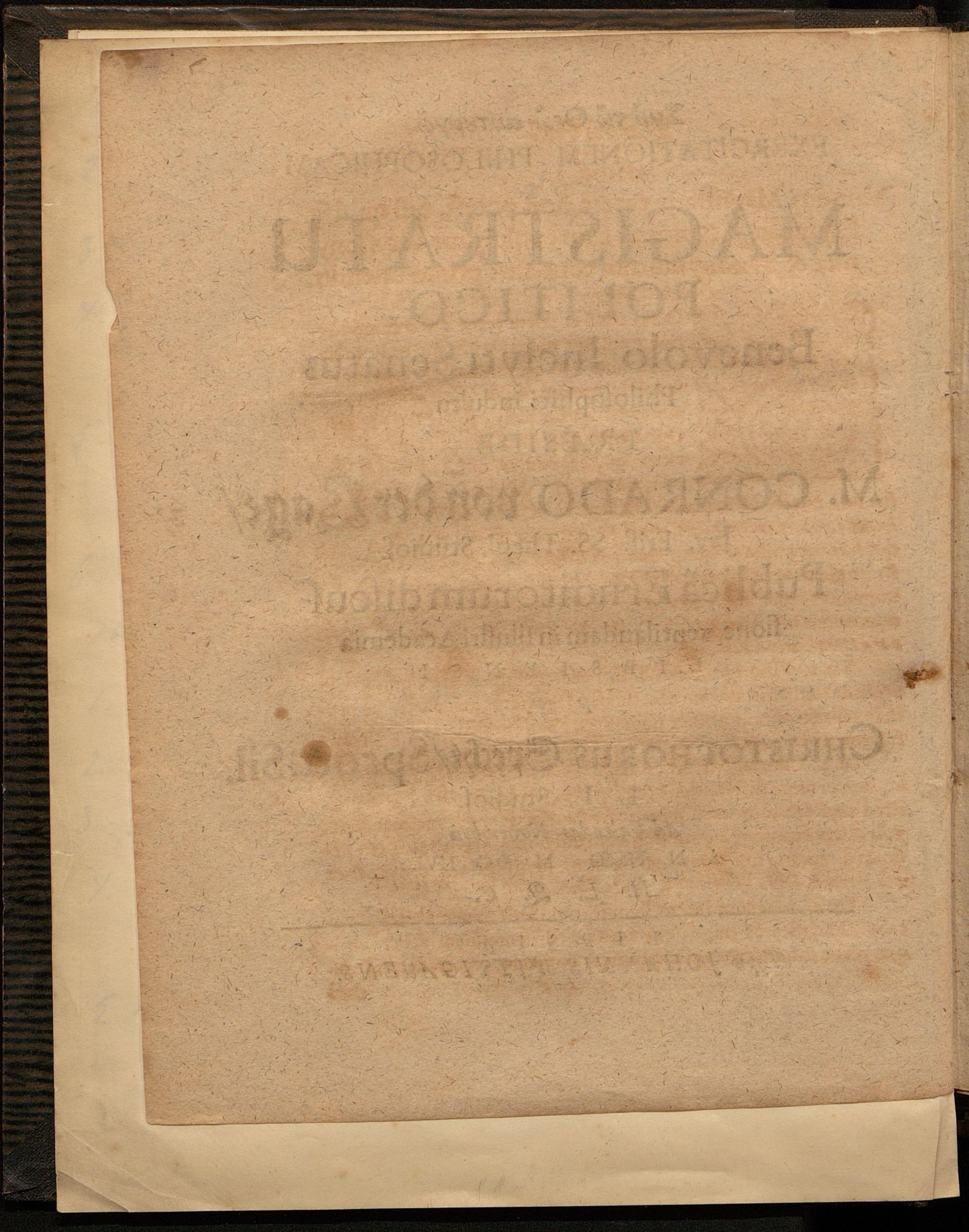
A N N O M D C L V I .

H. L. Q. C.

L I P S I A E

Typis JOHANNIS WITTIGAENS.

Σωτῆρε.

APHOR. I.

Mundus Magistratu carere non potest, qui quid sit
Etymologia Nominis cum evolutione Homony-
miæ & Synonymorum contentis primò ostendit.

THES. I.

Olem cœlo & salem terræ quodammodo e-
ripere voluisse videntur illi, qui ordines Im-
perantium & parentium turbare annisi
sunt: Non enim minor ipsius usus inter ho-
mines est, quam panis, aquæ, solis & aeris.
Quod enim placidam & quietam vivimus
vitam, quod spiramus, quod edimus & bibi-
mus, quod tuti habitamus debemus Magi-
strati. Eberh. à Weibe in tr. utr. regn. cond. mel. Reinking. de reg. S.
l. 2. cl. 1. c. 2. n. 16. Quid? quod Magistratus est Spiritus ille vitalis,
quæ hæc tot millia trahunt. Senec. de Clem. l. 1. c. 4. Hinc sublatu Magi-
stratu plenis velis invehitur αἰγάλεα rerum omnium, ex qua nascitur
impunitas, quæ Insolentiæ Mater, radix Impudentiæ & transgressio-
num nutrix meritò salutatur à S. Bernhardo, cit. Wank. in not. ad Gve-
vara Horol. princ. p. m. 490.

Th. 2. Vino igitur vendibili hederam suspenderet, quisquis in
urgenda tum utilitate tum necessitate Magistratū desudaret, ut pro-
inde reprehensionis notam nos effugere posse non abs re putaverim,
si plenam hanc dignitatis materiā publicā disputationi exponeremus.

Th. 3. Cùm autem (si hac in parte Galeno credendum est) prin-
cipium in omni disputatione & re sit Nomen l. 1. de Meth. c. 1. paucis
illud explicabimus idem jubente Aristotele, quando incipiendum
vult à significatione nominum, cum inter homines de rebus esse ne-
queat disputatio nisi prius de Nominum significatione convenerint
410 Metaph. t. 10.

Th. 4. Magnam lucem significationi huic fœneratur ipsius vo-
cabuli Magistratū origo, quam juxta Festi sententiam debet anti-
quo verbo magistrare, quod significat imperare, regere, descensu fa-

Et à vocabulo Magister, quod non ut barbarè quidam volunt derivatur ab Adverbio magis & ter, quasi Magister sit μάγιστρος (incepta enim videtur hæc deductio:) Sed à Persarum Magis qui in Magia variisq; artibus excelluerunt & ad gubernacula reipublicæ electi sunt, Iudibrioq; propterea habuerunt Romanos, quod apud hos viri induti Judicium munus sustinerent, literati verò illis post terga assisterent.

Ammianus l. 23. Arnisæus in Polit. p. 2. c. 16. p. m. 380.

TH. 5. Quænam igitur germana vocis significatio esse debeat ex hac originis investigatione patet; nimirum ut denotet publicam illā potestatē imperandi, ad quam evehebantur tum temporis apud illos viri variarum rerum artiumq; peritisimi. Verū cum verba rebus non res verbis deservire debeant, not. Andr. Geil. 1. obs. 150. n. 6. Reincking. de Reg. sec. l. 1. c. l. 1. c. 1. n. 1. dupli potissimum vox circumfertur significatione, ita ut non tantum in abstracto hanc potestatem inferat; sed in concreto etiam dicat illos, quos vel natura vel virtus ad regimen aliquod politicum superius extulit, quo sensu posteriori ut alias plurimum; ita & à nobis maximè hīc attendetur.

TH. 6. Declarant ulteriùs vocabuli hujus acceptiōem varia ipsius nomina quibus tanquam insignibus reverentiæ incitamentis tum in sacris, tum apud profanos Autores depingitur. Hinc Deorum nomine Psal. 82. v. 6. Magistratum ipse sacer codex dignatur, ex quo merito de illo dicit Henr. Farnesius quod nascantur in terris & cœlum rapiant l. 2. p. 14. de simul. Magistr. Vocantur ἐξοικεῖα, Τάξις, Rom. 13. ἐνεργέται Luc. 22. Dicuntur χειροὶ νυμέσι, non tantum passim in sacris; sed etiam Græci Imperatores hoc titulo suam dignitatem commendarunt. Vid. Reinhard. König Polit. l. 2. c. 8. Nominantur item ab officio, justitiæ Alumni, Tutores aquitatis. Magistri populi concordiæ & discordiæ censores apud Henr. Farn. l. c. 2. p. 22.

APHOR. II.

Definitionem Magistratūs constituimus hanc: Magistratus est persona publica à Deo imperandi potestate armata, ad Religionem & Politiam conservandam.

THES. I.

Magistratus hujus quænam definitio sit constituenda non convenit inter politicos, propterea quod maxima Analogia & latitudo

ipius sit, adeò ut ob hoc Aristoteles difficile esse Magistratū definire dixerit l. 4. Polit. c. 15. & per partes deinde eum definiat, quod sit is, qui jus habet consilii capiendi, jurisdictionis & Imperii: Quæ definitio propterea etiam insectationem Bodini effugere non potuit, qui ex illa Aristotelem cum cœteris philosophis qui de republica scripserunt, cum Laertio πάντας απειρούσαλας τῶν πολιτείων πρεγευμάτων judicat l. 3. de republ. c. 2. p. m. 264. & alibi, cum tamen definitio hæc rectè intellecta & explicata suo modo stare possit, si sc. qui sensus Aristotelis est, non collectivè; sed distributivè, ut nonnullæ aliæ ipsius definitiones, accipiatur, Vid. Arnis. in Pol. c. 16. p. m. 357. Quia verò ipse Aristoteles l. c. maximè Magistratū proprium esse imperare, agnoscit, cum jus dicere sine executione su inane, Consilium capite etiam privatis competit, Gipbanus in hoc c. 15. l. 4. p. 504. nos eum definitio ne suprà positâ unicâ descripsimus.

Th. 2. Definitio autem hæc constat suo genere & differentia specificâ, quæ duo quatuor causarum genera in se complectuntur; Efficientem, quæ Deus est; materialem, quæ est persona publica, formalem, armatam imperandi potestatem, & finalem, religionis sc. & politiæ conservationem, de quibus singulatim & ordine agemus.

Th. 3. Causam efficientem quod initio attinet, primariam sive principalem meritò in definitione adduximus, quam si defendere animus est, ante omnia abstinentiam esse puto à sententiâ illorum, quorum causam agit Bodinus libr. 2. c. 2. de republica, statuentium; Regna adeoq; Magistratum Tyrannidem admodum sapere, potiusq; redolere vim ac violentiam quam aliud quippiam. Cels. Manc. l. 4. de jure princip. c. 9. Quam suam sententiam probare satagunt (1) ex prima creatione, ubi Deus creatis primis parentibus, Dominamini, inquit, animanib; terræ, Gen. 1, 28. (2) Ex appellatione Nimrodi qui potens venator dicitur Gen. 10, 9. quod alias familiariter Hebræis latronem significet vel aliis vim inferentem. Vid. Bodin. l. c. (3) A quatuor Monarchiis. Nam prima Assyriorum à Nimrodo non tantum violenter cœpisse, dicitur; sed & exitu violento per Darium & Cyrū desit. Hi cum secundam Persarum erexissent post se tertiam ab Alessandro ad Græcos delatam reliquerunt, quæ tertia eadem ratione armis Romanorum suppressa quartum summum Imperium his tradidit, quod cum pro ultimo habeatur, concludunt illi imperia & regna Ty-

fannicæ oppressioni ac violentiæ natales suos debere, adeòq; etiam Magistratum constitutionem à Deo esse non posse.

TH. 4. Sed violentiam hanc non esse germanam Imperiorum ut ipsius etiam Magistratūs matrem non nisi protervè obloquentibus non potest ex iisdem Sacris literis constare, quæ toties Regnorum & Superiorum originem inculcant, quando Deum, tanquam summum Monarcham nobis ob oculos pingunt, à quo omnis potestas est, 1. Pers. 2. 13. quique eam instituit, Gen. 9. 6. ut cætera plura, quæ à Theologis peti possunt, testimonia, hīc omittamus.

TH. 5. Neque quidem hisce sacris testimoñis illius sententiae Defensores convincere necesse est, cum ipsa Naturā ut causâ subordinatâ nobis viam muniente Magistratūs originem superiorumque & inferiorum coordinationē satis intueri queamus: Hæc enim lege sua adeò sibi animalia devinxit, ut bruta etiā sub regimine vivere velint. Hinc apes reges suos quos natura ipsis ad hoc effinxit venerantur: Grues sequuntur ducem, Grex arietem, quia *natura illis regem commenta est*, ut ait Seneca l. 1. de clement. c. 19. Cùm autem natura horum magistra nihil aliud sit, quam ipsius Dei Opt. M. ministra, quid aliud ex eo licet colligere, quam causam efficientem Magistratūs esse Deum, qui illius impulsu (etiam inter homines) quosdam ad imperandum, quosdam ad parentū nasci voluit. Meritò igitur ordines imperantium & parentium ad Deum referimus.

TH. 6. Quod autem argumenta θ. tert. in contrarium allata attinet, quæ tyrannidi principatūs & rerum publicarum principia adscribebant, ad (1.) Respondeo; committi in illo fallaciam ignorantis Elenchi, quippe cum in cit. c. 1. Gen. non instituatur comparatio inter hominem & hominem; sed inter hominem & bruta, quorum dominium protoplastis Deus ibidem commisit. Quid autem obstat, quo minus ille, qui dominiū habet in bruta, possit alii homini ad imperandum aptiori subjacere? Triplicem enim Deus homini concessit potestatem, Primam in bruta, de qua jam dictum, Secundam in se ipsam, ut appetitus ratione regat. Tertia in alium hominem, quæ ultima particularis est.

TH. 7. In secundo arguento committitur fallacia à dicto secundū quid, ad dictum simpliciter. Si enim maximè conceditur Monarchiam à Nimrodo violenter fuisse institutam, non tamen simpliciter

pliciter omne Regnum violenta habuisse principia ex eo potest inferri. Idem etiam respondet ad tertium. Utique ante inundationem aquarum homines sine ulla regula politica vixisse haud verisimile est, cum tanta multitudinis hominum copia sine rectore vel ductore consistere non potuisset. Unde haud absurdè statuunt illi, qui Patriarchas familiarum suarum auctores, iisdem imperasse sentiunt. Idque haud obscurè innuitur, quando Cain civitatem condidisse dicitur, ex quo eundem aliis primo imperasse colligit B. Augustinus lib. 15, de civit. Dei. Hic autem nulla tyrannidis, nulla violenti principii mentio injicitur, quæ tamen alias ut nec cætera Caini peccata silentii involucris obiecta fuissent. Statigitur sententia, non tyrannidem sed Deum imperiorum veram causam efficientem esse: Ut enim aurum ita & imperium manet creatura Dei, tametsi unus vel alter id mediis parum honestis sibi acquirat.

APHOR. III.

Subjectum s. materia Magistratus dicitur persona publica. Hæc consideratur Physicè & Ethicè. Physicè consideratur ratione (1.) principii remoti, quod patria est, proximi, quod natales inferunt, iisque spectantur & ratione α. generis & Ε. officii. (2.) Sexus. Ethicè consideratur secundum virtutes in esse debitas.

THES. I.

Prolatâ jam in apricum ipsius Magistratus origine transeundum erit ad subjectum ipsum s. causam, ut vocant, materialem, quæ in nostra definitione dicitur persona publica, propterea quod publicæ studere debeat utilitati, & salute Reipubl. nihil prius, nihil antiquius habere. Quemadmodum enim Gubernatori cursus secundus, Medicis salu, Imperatori victoria; Sic moderatori Republicæ beata ci-vium vita proposita est, ut opibus firma, copiis locuples, gloriâ ampla, virtute honesta sit. Cicero. Quod si quis ceteris presit & studeat, ut regimen non in subditorum bonum, sed proprium vergat commodum, à re-titudine imperii degenerans ad injustitiam declinat, veritatem imperium in aominium quod in bruta habet homo, si verè qui subdatur imperio & humane

humana potestati, more pecudum ac brutorum ab imperante recti, dominium experiuntur nimis grave, molestas opprimuntur tyrannide. Cels. Manc. l. 4. c. 9. Id quod bene intellexit Imperator Romanus Hadrianus, quando in senatu saepe dixit; Se ita rempublicam gesturum, ut scirent populi rem esse, non propriam. Valent. Forst. in Exord. Juris Rom. n. 51.

TH. 2. Publicæ hujus Personæ consideratio prima est, I. Physica, & venit in cognitionem (1.) ex principio quod remotum est & proximum. Remotum est ipsa Patria, scil. natale solum, circa quod in controversiam vocatur quæstio; An persona illa cui magistratus committitur, debeat esse indigena vel alienigena, & an huic etiam possit imperium committi? Contra peregrinos & alienigenas militat ipsa divini mandati auctoritas, quod è numero fratum, non ex peregrinâ gente eligi Regemque constitui jubet. Deuter. 17. v. 15. Deinde multò magis facit ad Reipublicæ utilitatem, si indigena præficiatur imperio, quam si peregrinus fasces teneat: Quocunque enim modo hic regiminis formam constituerit, propter incognitos tamen mores ingeniumque à subditis diversum benevolentiam eorum isti captare erit difficile, cum mores populi ignoret, siquidem, ut Cic. de orat. inquit, Caput Reipublicæ regendæ, est perspectos habere civium mores. Qui accedit quod quædam quasi *avilindæcia* inter Principem peregrinum & populum seu subditos intercedere soleat, ex qua crebræ dissensiones oriuntur, & dum populi extranei in præsidium adducuntur iisque honores conferuntur, bona augentur, plebis odium non posunt non in se concitare. Hinc Scythæ ap. Curtium l. 7. ad Alexandrum M. Alienigenam, inquiunt, Dominum nemo lubens patitur, & placidius est suis parere. Nec illud potest præteriri incommodum, quod dum extraneus princeps in suis terris commoratur, sua curare, & Rempublicam cui præfectus est, negligere videtur. Sic Carolo V. Imperatore in Hispania degente de absentia ejus conqueruntur status in comitiis Eslingensibus. Vid. Sleid. de stat. rel. l. 1. Hinc aliæ res-publicæ Atheniensis, Carthaginensis & præpotens hodie Venetorum Respublica Magistratus suos tradiderunt Civibus Patricius de Republ. Jun. p. 1. pol. q. 15. quod longè faciliores & proniores sint concives ad obtemperandum, quam si à peregrinis res peragatur. Quapropter in ipso Imperio Romano obtinuit, ne ad dignitatem summam imperatoriam

toriam evehatur extraneus princeps, quò Elector Moguntinus, quando illam Franciscus Gallorum Rex superiori seculo ambibat, respexit, dum Jurejurando se obstrictos asserit, ne decus imperii ad exteros transferatur. *Vid. Schedian. l.c.* Tandem & hoc peregrinis obstat, quòd haud boni ominis notam suppeditet principis peregrini evocatio, quippe cum in præjudicium cedat totius illius reipublicæ, cui extraneus Magistratus præfigitur, propterea quòd omnis sapientiæ & prudentiæ adminiculis destituta appareat, & tandem ad mentem *J. Lipsii* accedendum sit, docentis: *Ut in quam domum veniunt vespillones, signum funeris est; Sic reipublica labentis ad quam fulciendam adhibentur peregrini.* Exempla infelicis successus in electione peregrinorum vid. ap. *Bodin. de Republ. l.6. c.5.*

TH. 3. Altera sententia tuetur contrarium, neque suis planè destituitur rationibus. Acriter autem pro eâ pugnatur à *Machiavello* *l. 1. disp. c. 3.* contendente; civitatem in augustum statum pervenire non posse, si suis tantùm contenta civibus extraneos nullos recipiat, idque probat exemplo Reipubl. Lacedæmoniorum, quæ Peloponnesum vix egressa dicitur, propterea, quod ex instituto legislatoris *Lycurgi* omnibus peregrinis civitate interdictum erat, referente *Herod.* *l. 9.* Quod causam etiam præbuuisse videtur Romanis, ut peregrinos non solum in civitatem reciperent; sed nec illos à participatione munierum & honorum publicorum excluderent. Hinc Numam Pompeium non modò non patricium, sed ne civem quidem Romanum autoribus patribus Romæ regnasse, memoriæ prodiderunt *Livius*, *Plutarchus*, *Florus* & alii. Lucius Tarquinius Priscus, Græci Demarathî filius, testibus iisdem rex Romæ factus est. Neque mutato imperii statu postea peregrinæ virtuti clausa fuit janua, unde Marcus Perenna natione Græcus consul Romanus factus est: Imò non pauci ex imperatoribus peregrini fuerunt, ut Nerva, Aurelius Victor, Trajanus, Severus, Maximinus & alii qui tamen laudabiliter fasces imperii gesserunt. Accedit major quam extraneus princeps peregrè secum affert autoritas, cum è contrario Princeps indigena si insuper constet de aliqua ejus infirmitate susque deque habeatur, imò ex præfractâ malitiâ tunc magis defectus quam virtutes soleant enumerari. *Jun. p. 1. q. pol. 15.*

TH. 4. Sed si in utramq; partem argumenta ponderemus neu-

B

tri

tri parti in totum assentiri possumus, cum simpliciter omnem peregrinis vel receptionem negare, vel receptis bene merentibus promotionis spem præcidere nec utile nec æquum sit: E contrario peregrinos indigenis anteferre sit contra naturam. Dicimus igitur, Jus principatus & superioritatis indigenis primariò competere & in eos conferri quidem; Certo tamen respectu peregrinum indigenæ posse anteponi, præsertim si tanta Principe dignæ virtutis simulacra in hoc appareant, ut præ illo saluberrimè huic committi possit: Vel si inter se de Principatu æmuli contendant, quorum alterum admitti, propter dissidentem & divisum inter æquales applausum metu subsecuturi tumultus aut seditionis, periculosum sit: vel etiam fracta viribus & vaillans respublica extranei potentis evocatione possit vel fulciri vel restaurari, quo fine Moguntinus Elector externi potentiorisq; principis in electione Caroli V. constitutionem suadere videtur ap. Sleid. l. cit.

Th. 5. Sequitur jam principium magistratus quod dicebamus proximum ejusque locum tenent natales, qui sunt expendendi & ratione generis & officii. Genus quod attinet, verè quidem Poeta canit;

Et genus & prouos & quæ non fecimus ipsi

Vix ea nostra vuto. — — —

Nescio tamen qui fiat, quod illi, qui nobili aliqua prosapiâ oriundi prodierunt, igniculos quosdam haud vulgaris virtutis & splendoris (nisi planè in patrios velint mingere cineres) mente foveant, eosque gestibus, vultu, sermone, factis haud obscurè ostendant, quod Plato admirabili cuidam & occultæ qualitati propagandæ ac in stirpem derivandæ virtutis adscribit in *Menexeno*. Quæ cum ita sint, ad quæstionem quâ quæritur; an generis & familiæ in constitutione magistratus habenda ratio sit? Respondemus affirmativè, cum propter dictam rationem, quodque paternæ gloriæ filii hæredes esse soleant, *Cie. 1. de off.* Imò in administratione commissi imperii fidelitatè adhibendo, ad gloriam quam à parentibus acceperunt suam addere studeant; tum etiam, quod per nobilem & splendidam familiam splendor & majestas singularis reipublicæ ab iis concilietur, in quibus singularis virtus ac generis splendor elucet, teste *Arist. l. 3. Pol. c. 8.* Sic etiam tria illa quæ ad felicem & facilem reipubl. gubernationem faciunt, concurrunt, sc. sapientia ne erretur; potentia ut quæ decernuntur

nuntur in actum producantur, & familia, ut contemptus tollatur, ad-
sit autoritas. *Jun. q. 16. l. 2. ex Simancæ l. 5. de Republ.*

TH. 6. Non tamen propterea omnis spes obscuro loco natis re-
fecta esto: Cum enim non raro etiam contingat, heroum filios noxas
esse, ulterius non erit extendenda assertio nostra, quam se extendit
avita virtus, à qua cum discedant, præteriri ipsos & obscuro loco na-
tos iisdem præferri, in regno electivo, quā mirum esse potest? Sic e-
nim melius est, eligere obscurum, à quo genus claritatis initium lau-
dabiliter sumat, quam elegisse magnā familiā prognatum, in quo illa
turpiter desinat, ut *Iphicrates respondet Harmodo apud Plurarchum*.
Varia enim exempla confirmant, non paucos de infimā plebis fece-
oriundos ad gubernacula rerum erectos præclarè se gessisse, quodque
multi ab ovili ad imperium, à rastro & ligone ad sceptrā geren-
da provocati sint. Neque id ipsum pro re indigna aut indecora ha-
beri debet, ad magistratum gerendum eligi plebejos & sordidi victus
homines: Quin potius istud; viros virtutum splendore præditos ne-
cessitate victos ad sordida detrudi, neque ex tenebris in quibus sor-
didè delitescunt in lucem protrahi, ut lux ipsorum luceat, pro summè
indecoro civitatis & reipublicæ est habendum. Si tamen eadem virtus
ex æquo insit tam nobili quam ignobili genere exorto, meritò antiqua
virtus herbescenti adhuc incertæ antefertur, ut ita etiam merita paren-
tum in liberos deriventur atque redundant.

TH. 7. Occurrit deinde perspecto genere natalium, ad enucle-
andum officii ratio, de qua quæstio est; an scil. illius sit habenda ra-
tio; ita ut quando in neutram partem certi quid est definitum, potio-
res partes in supplendo magistratus defectu sibi vendicet successio,
quā filii parentibus in administratione officii publici scil. regiminis
succedunt; an verò meliori lege principatum obtineat electio? Suc-
cessionem strenuè defendunt *Tholofanus de republ. l. 7. c. 4. Bodinus*
de republ. l. 6. c. 5. Caius in Sphaera sivit. l. 3. c. 11. Idque variis ratio-
nibus. (1.) Quod hæc lege divina comprobetur, Genes. 49. 10. Deut.
17. 20. (2.) Propter diversas morum mutationes, qui certi esse non
possunt. (3.) Propter *avasχiaν* in interregno, ubi respublica fluctuat
sine rectore, ut navis in medio mari sine navarcho, quod & cum se-
quentibus urget Bodinus. (4.) Quod regna suffragio delata nihil ha-
beant, quod non pateat omnibus omnium rapinis. (5.) Quod suffra-
giis

giis creati animos attollere soleant. (6.) Si cuivis pateat aditus, impudentissimus & ferocissimus quisque per fas & nefas dominatum ambiat: Si verò plures à quâ potestate & gratiâ valeant, populum infactiones distracturi sint. (7.) Rex cognito hærede majorem civitatis curam gerat.

Th. 8. Ab alterâ parte non infirmior stat argumentorum apparatus, probatq; præferendam esse electionem (1.) Quia reges, ut ait *Aristoteles 3. Pol. c. 11.* absolutè boni esse debent: Sed hæc virtutis perfectio certius per electionem quam per successionem acquiritur. E. magis electio quam successio est amplectenda. Probatur autem assumptum, quia ut *θ. 6. dictum* jam est, à parentibus, eorumque virtutibus non raro degenerant filii, & sic respublica malum acquireret regem: in tota verò republica & multitudine virum ad imperandum idoneum non invenire monstrum esset. *Arist. l. 2. Rhetor.* (2.) Libertas illa major est, si liceat ex omnibus optimum eligere, quam ad unius familiæ servitutem redigi. Unde etiam hic mos electionis in imperio Romano servatur, de qua ita *Poeta Ligurinus*:

*Regibus est aliis potiundi jure paterno
Certa fides, sceptrumque patris novus accipit heres:
Nos, quibus est melior libertas, jure vetusto
Orba suo quoties vacat inclita Principe sedes
Quodlibet arbitrium statuendi Regis habemus.*

Plura argumenta transfilio, quæ hinc inde apud politicos existant. Habet verò uterque regni capessendi modus sua tam commoda quam incommoda, quæ rem in æquilibrio ita pendentem relinquunt, ut absolutè tutò neutri parti nos adjungere possimus. *Vid. D. Just. Sinole Schüze disp. 2. de jur. imperii lib. 3. lit. C.* Si tamen sepositis iis, quæ accidentalia sunt, id solum spectemus, quod utrique per se inest, Electionem præponderare videbimus.

Th. 9. Quare &, qui pro eâ pugnant, ad singula argumenta, quæ pro successione allata fuerunt, respondere solent. Nam (1.) non tam successio quam electio fuit usitata, quod in electione Sauli & Davidis appareat: Successio autem lineæ regalis Davidicæ mysticum quiddam in recessu habuit, quod hoc tempore non obstringit: Verba autem hujus dicti quod concernit, illa non tam imperantis quam promittentes esse, textus clare ostendit. (2.) tantum removet electionem peregrini

grini; non electionem simpliciter: Si tamen ille eligeretur, propter peregrinos mores non statim esset rejiciendus, cùm non omnes peregrini mores sint mali, sed trans mare etiam inveniantur homines, quorum mores ut videamus & imitemur, sàpè per faxa & ignes currimus. (3.) Ad *αιαχίας* incommoda præcavenda dico, novi principis delegationem vivente adhuc priori institui posse, eoqué consentiente, ut fit in electione Regis Romani. (4.) Videtur magis in successione obtinere, cum ibi minor sit potestas subditorum quam in electione, ubi certa legum conditione præscripta Princeps recipitur, & sic magis est obstrictus subditis suis, ut bona eorum tam publica quam privata defendat, quorum benevolentiam in renuntiatione Principis expertus est. (5.) Merum accidentale est neque perpetuum, cum maximos reges humili loco natos stirpis suæ meminisse traditum ab historicis sit, v. g. de Agathocle figuli filio, qui *vasis fictilibus ideo semper usus est, ut paternæ obscuritatis species representaretur.* *Justin. l. 12.* Item Villegisius patre fabro plaustrorum natus, ab imperatore Ottone II. ad Archi-Episcopatum & Electoratum Moguntinensem elatus, omnibus in locis plaustris rotam depingi curavit, cum hac inscriptione: *Ville-gisi quis sis quis fueris memento!* Quæ rota deinde Archi-Episcopo Moguntino pro insigni data, & ab Henrico secundo confirmata est, ut allegat *ex Brusckio Jun. l. 2. qv. Pol. 16.* Ut alia jam prætereamus. Fallit igitur hæc ratio elencho accidentis. (6.) Ratio debilis est, quia non tantum ob hanc sed etiam quamcunque aliam ob causam in regno etiam successivo ejusmodi factiones excitari possunt, nec tamen illi propterea successionem abrogandam esse censem qui ipsam alias urgent. E, nec nos propterea electionem rejicimus. Sed si talia contingant, studendum, ut vel suffragiorum numero qui ibi obtinet, vel si aliter fieri nequit, sorte de principatu contendentes dirimantur. (7.) Solâ negatione diluitur; Non enim semper parentes filiorum curam habent, & quidem qui successores jam futuros sciunt, non opus habent, ut in administratione regni curam ponant, quod magis tamen faciet electus, cùm ille laudabili imperio suo favorem liberis conciliare queat, ut regni spem liberis relinquat. Quoniam igitur hæc argumenta electionem non tollunt, nos quidem successionem ubi usus recepta est suo loco relinquimus; ubi tamen illa nondum introducta est, propter positas rationes electionem tutius atque magis consultò adhiberi, nisi circumstantia singulares contrariū suadeant, judicamus.

Th. 10. A principiis progredimur ad sexum, ubi ex Politicorum mente quæritur; cuius sexūs homines & an fœminæ etiam ad capesfenda Imperii Sceptra admitti possint? In bivio iterum stamus, & cum in diversas sententias Politici descendant, utri parti nos adjungamus, dubium est. Alii enim planè Gynæocratiam rejiciunt, nec defunt tamen qui eam defendunt; Nos reipublicæ statum respiciendum esse putamus, in qua pro diversa consuetudine Magistratus vel electio- ne vel successione constituuntur. Electio si locum habeat, fatendum est, ex naturali prærogativa fœminis viros anteponi, & sic mulieribus vix Imperium competere posse: Quod si successio obtinuerit, non occurunt nostro quidem judicio ponderis alicujus rationes, quæ masculi hæredis defectu Imperium à fœminis tollere posse videantur. Contra mulieres qui sunt, (i) urgent diversam apud ipsum Deum virorum & mulierum æstimationem, *Ler. 27.* item quando Dei judicio miserū censetur regnū cuius sceptra moderatur fœmina *Esa. 3, 11*. Hoc tamen nihil contra illas evincit, quia quod diversam à viris æstima- tionem attinet, immunitatis & privilegii loco illa potest haberi, quemadmodum illi qui in politiis ab oneribus publicis liberi sunt & exempti, non inferiores aliis; sed vel propter merita l. etiam alias causas hisce privilegiis donati honoratores censentur. Posterior verò non tam intelligendum est de sexu quam de metu muliebri, qui quidem propter debiliorem naturam hujus arguitur, & in viris residet, ut ex textu clarum est.

Th. 11. Deinde objiciunt honestatem impedire quò minus ad imperandum fœminæ adhibeantur, quia & servum esset parere mulieri, & absurdum illam virilibus se ingerere negotiis. Sed neque hoc telum ferit mulieres, siquidem ad primum dico; verùm hoc esse in statu domestico, non tamen sequi quod propterca idem sit in statu Politico, quia domesticum Imperium cum publico nihil commune habet, ideoque Fabio Máximo cunctatori dicto dedecori non fuit, quod cum equo vectus ad filium Consulem accederet, jussus descendere, se ab equo demiserit, cum tamen patria potestate indicta causa occidere potuisset, annuente *Rod. no 1. o. 1. 5.* Ad secundum dico cum *Thulofano 1. 7. c. 11. 277.* Si non habitum sit honestum fœminas prodire in publicum aut publicis munieribus se immiscere, has con- stitutiones ex more utentium receptas esse non tamen ubique, quare etiam

etiam ex solo jure civili quorundam non jus gentium vel naturale
constituendum est. *Vid. Corn. Nepos, in prefat. ad vitas Grac. Im-*
perat.

TH. 12. Non igitur obstare posunt Imperio muliebri in genere
sumto speciales specialium Imperiorum constitutiones aut leges
fundamentales, qualis in Galliae regno est lex Salica quam foeminas à
participatione regni excludunt, quando nolunt in colum transire
lanceam, pro se allegantes dictum Christi: Considerate lilia quo-
modò crescent, non laborant neque NENT. Id quod tempore
Philippi Valesii ita explicatum ajunt: Lilia Galliae non deberi nisi
Nobilibus, siquidem illi non laborant, neque foeminis, quia hæ
NENT. Ut enim de legislatione nihil dicam, explicatio ingeniosa
quamvis sit, quomodo tamen quadret quilibet videt.

TH. 13. Neque (3) sexui hoc nocet, quod perhibeantur mol-
les & ad res arduas gerendas ineptæ, quod in iis neque prudentia,
neque consilium, neque constantia, neque fortitudo insint, quia
hæc non sunt universalia. Sicuti igitur concludere non licet; vi-
ri multi imò plurimi sunt vitiosi, tyranni, feroce, crudeles. E. vi-
ri planè ab administratione reipublicæ sunt removendi: Ita etiam
propterea non licet mulieres ab Imperio arcere, quod pluri-
mæ inter illas molles effrenes & libidinosæ sint, ideoque ad res
graviores ineptæ: Eo ipso enim quo à rebus gravioribus arcen-
tur, non aliis quam vilibus rebus & rei demesticae aspescere pos-
sunt, ut sic in plurimis ingenii & naturæ bonitas opprimatur & sy-
lvestrat, quod tamen propter excitatam animi alacritatem vege-
tamque virtutem in multis fieri non potuit: Hinc nobis historiæ
opponunt Sabas insigni sapientiæ præditas; Cornelias multiplici
rerum cognitione claras; Artemisias rarâ fortitudine præstantes;
Susannas mirâ vitae castioniæ celebres, Amazones bellicosas,
hinc inde scriptorum libris egregiæ collaudatas, quorum etiam vir-
tutem postliminiò quasi resumisse videtur, puella illa Johanna
in opis pastoris filia, quæ habitu virili induita equo insidens exerci-
tui Caroli VII. Gallorum Regis Dux præfuit, multaque præclara
facinora edidit, civitates ex hostium manibus eripuit, nihilque
non fecit, quod ad veri ducis bellici personam requiri visum est,
sicuti

Sicuti ab hoc maximè eam commendat *Tholofanus l. 7. de Republ.*
c. II. n. 63.

TH. 14. Sed, inquiunt, (4.) Eva Adamum decepit, Thamar ut
meretrix in bivio sedens ad concubitum Judam allexit, Samson à
muliere Delila circumventus est, Salomon ab iisdem ad idolola-
triam abductus, E. Videntur quidem hæc speciosa, sed pro nobis
sunt. Ut enim nihil dicam hos seductos ipsi seductioni suffragatos
esse, cui fuisse resistendum, apparet ex his muliebris ingenii acu-
men, quo cum ipsorum virorum fortitudinem debellare potuerint
eorumque sapientiam eludere, quid futurum putamus si hæc inge-
nia eodem modo ad bonum convertantur?

TH. 15. Affert insuper (5.) *Bodinus l. c.* sequens dilemma;
Fœmina aut connubio jungetur, aut per se ipsa imperabit: Si nu-
pserit, eā tamē lege fiet, ut penes illā sint majestatis & imperii jura,
non autem penes maritum: Sic verò maritus, qui lege naturæ ca-
put est familiæ, ac domesticum imperium habet, muliebribus im-
periis publicè servire cogetur: Si verò regina nuptias recusārit,
Rempublicam in summo diserimine versari necesse est, cum mulie-
bre imperium sit contumeliosum, neque à subditis diu tolerari
queat, quin vel fœminea libido vel impotentia irrideatur. Verùm
primam partem quod concernit, absurdam illam non esse constat
ex iis quæ circa argumentum secundum diximus, ipso fatente Bo-
dino, quod domesticum imperium cum publico nihil commune
habeat. Quando igitur maritus qui domesticum tenet imperium,
imperiis muliebribus obedit, (servitus enim appellari propriè non
potest) non sit illud quatenus vel mulier aut uxore est, sed quatenus
legitimâ imperandi potestate fruitur. Quemadmodum autem
duorum amicorum aulicorum, quorum alter legationis vel alio of-
ficii honore afficitur, alter ab illo mandata accipit ejusque volun-
tati obsequium præbere cogitur, quod juri amicitiae videbatur esse
contrarium, nihilominus tamen rectè & decorè fit; ita & hīc sta-
tuum distinctio laudabilis nulli indecoro obnoxia esse potest. Alte-
rum quod cornū attinet, neque illud nos feriet, siquidem id ipsum
applicari potest tantùm ad illa imperia muliebria, quæ vel fœmi-
næ levitate, vel turpitudine morum aut vitæ sine rectâ reipublicæ
guber-

gubernatione in odium vocatur: Quæ verò si absint, & laudabilis
fiat imperii administratio, tantum abest, ut sarcastico aliquo risu
hasce Moderatrices irrideat populus, ut potius ex merito rarae vir-
tutis corda subditorum fascinent inque suum amorem pertrahant.
Quod si præter spem imperium muliebre aliquâ labe vitium conci-
piat, (sicuti in multis labimur omnes) neque ex omni parte æqua-
bili bonitate temperetur, puto potius veniam merituras fœminas
à populo propter commune imbecilli sexus nomen, quā si cor-
rupta maris persona fasces teneat, virilemque suam, quā anteire de-
bebat fœminas, virtutem, libidine, intemperantiâ, incuriâ, mori-
busque totius vitae dissolutis amissam, subditis deplorandam relin-
quat.

TH. 16. Absolutis jam iis quæ ad Magistratus personam phy-
sicè consideratam pertinere visa sunt, restat hic ut (II.) Ethicè qua-
dantenus etiam eam describamus. Ut igitur princeps aliquis dica-
tur laudabiliter constitutus multarum virtutum apparatus requiri-
tur. Quod verò hic de pietate, (de quā in officio dicetur, seu causā
finali) nihil dicam, sicuti alias; ita & in Principe principem locum
(I.) obtinet Justitia, quia *is qui dominatur habet vim Dei*, ut ait *Ar-
temidorus*, diciturque hæc *finis & principatus & administrationis
politice*. Reinking. *de Reg. sec. I. 2. cl. 1. c. 1. n. 45.* Hæc autem in
eo potissimum consistit, ut suum unicique tribuatur, h. e. delin-
quentium delictis æquales poenæ statuantur, benemerentibus præ-
mia. Quod si fiat, erubescunt omnino subditi non obtemperare,
propter virtutis, quā obumbratur Princeps, Majestatem: Si verò
hoc negligatur, omnis reverentia & pudor mentibus subditorum
excuditur metu tyrannidis, & dum metuunt oderunt: *Quem aurem
quisque odit eum perisse expedit*, ut ex *Ennio Cicero* habet. Quan-
quam enim mens vulgi iniqua est, iniquum tamē Magistratum pa-
ti non potest, & quidem propterea, quod si leges patiatur hebesce-
re, civium commoda non defendere sed divellere videatur.

TH. 17. Requiritur (2.) maximè clementia, ut princeps gla-
dium vindictæ acuat oleo gratiæ. Sic enim facit princeps, ut cum
severus metuatur à multis, clemens ab omnibus timeatur. Nihil
enim est tam ferum & immane inter mortales, quod clementię pos-

C

sit re-

fit resistere. Testantur id non solum homines, qui beneficiis capiuntur ut hamo pisces; sed confirmant idem tigres & leones, qui vi non possunt & severitate, mansuetudine facile possunt cicures reddi. Hæc tamen virtus ita comparata esse debet, ut cum delinquentibus parcit, non officiat bonis viris, sed eo fine, ut ex improbus miserendo bonos viros reddere, quam improbos puniendo perdere malit. Vid. Henr. Farnes. de Sim. Mag. l. 2. pan. 4. c. 2.

TH. 18. (3.) Maximè principem commendat probitas; Deorum enim est ut probitate emineat qui dignitate. Hinc Cyrus ap. Xenophontem in Cyri aëdia non censebat unquam convenire imperium, qui non melior esset iis quibus imperaret, non ignorans tales effici subditos quales sunt principum mores. Ideoq; princeps quando improbitatis alicujus reus fit, ut illa populo exponatur, magis in ipsius personâ tanquam in clarissima luce versante observatur, non aliter quam in limpidissimo speculo minima labes summo dedecori est, quia non culpâ solum, sed & exemplo ab his personis peccatur.

TH. 19. Sequitur (4.) Prudentia. Hæc in Principe etiam tanquam propria ipsius maximè desideratur. Dicitur enim Magistratus oculus reipublicæ, à quo ceu totum corpus illuminatur; Operat igitur ut cœcutiente oculo in obscuro vivat corpus, ut ex eo saepe numerò impingat ruinamque minitetur, undè rectè Aristoteles non benè vivere, ait, subduos, qui stultis magistratibus utantur, l. 3. pol. c. 3. Beatam autem è contrario Plato dicit hanc Rempubli- cam, in quâ Princeps tantum præstat aliis prudentiâ, quantum illis antecedit honore, Henr. Farn. l. 1. c. 12. Potest autem hæc pruden- tia comparari doctrinâ & usu. Per doctrinam enim non modo pulchrior comptior q; sit virtus; sed fortior: Nec colorem modò ab illa ducit; sed sanguinem & robur. Lips. cent. 1. ep. sel. 16. Fortior sit virtus eruditione, quia homo se ipsum vincere discit, ut imperium rationi; cupiditatibus obsequium committat, quod fieri meritò oportet; cum cōtra jus sit, eum aliis imperare, qui cogiturn voluptatis & libidini nefariis flagitorum imperatricibus parere. Et ut verborum in recensendis virtutibus compendium faciam, conclu- do iterum sæpè laudati Henr. Farnesii verbis l. 2. c. 1. Magistratus sic
quæ

quasi lex viva, quæ neg₃ irascatur neg₃ somnabetur, cuius mansuetudine nihil rigidius; nihil rigore clementius, nec potentia gravior, neg₃ vindicta tolerabilius: quæcunq₃ quis animum inducat, semper alius sit in alia virtute: verus in sermone, tutus in iudicio, prudens in consilio: in rerum discrimine fidelis: constans in periculis: Pius cum abjectis, severus cum renitentibus, tot deniq₃ concretus ex virtutibus, ut ladi minime possit sine virtutum omnium vulnere.

APHOR. IV.

Causa formalis Magistratū consistit in armata imperandi potestate, cuius finis est religionis & politiæ conservatio.

THES. 1.

Quemadmodū aliàs forma duplex est essentialis & accidentalis; ita & in Magistratu utraque occurrit. Nos de accidentali, quatenus illa est vel Monarchica, vel Aristocratica, vel Democratica, jam non erimus solliciti, quippe cum hæc non admodū faciant ad naturam Magistratū cognoscendam: Sed ex nostra definitione essentialē deducimus, quæ est armata imperandi potestas, & ita naturalis Magistrati, ut sine illo ne cogitari quidem vel concipi nedum ponī aut dari possit. Cognoscitur autem potissimum ex suis effectibus sc. ipso imperandi actu, legum positionibus, omnibusque illis quæ ad politicū imperii exercitium inferviunt, & penes quem ista imperandi potestas reperitur, ille nomine Magistratus erit dicendus.

THES. 2.

Ipsa tamen potestas quæ vel absolute summa est, & Majestas propriè sic dicta appellatur, vel respectivè summa est, vel etiam executivè tantū in officialibus superioris Magistratū reperitur, diversas etiam deinde magistratū divisiones infert; salvâ tamen manente eadem potestatis naturâ & essentiâ. Dicitur verò hæc potestas armata, ut tum à potestate ecclesiastica, tum etiam patriâ, herili & conjugali distinguitur, tum etiam, ut dignitas atque splendor

C 2

ipsius

ipsius tanto clarius appareat. Eleganter eam ut & originem usumque potestatis hujus pulchro quodam hieroglyphico veteres Ethnici adumbrarunt, quando Jovem medium inter Themis & Cratos splendenti solio sedentem depinxerunt, cuius jussu aquila sceptrum, Cratos coronam auream, Themis ensim principi largiebatur, ad indicandum; Summam esse hujus potestatis Majestatem, ipsius Dei gratia communicatam ad regendum & imperandum, ut ipsa undique justitia in terris floreat.

THE S. 3.

EX quo infertur; non abutendum esse hac potestate, quippe cum data sit imperantibus, ut subditi regantur, non ut vexentur aut malè habeantur. Quod si tamen vel maximè contingat; Principem justo titulo regnum possidentem in tyrannum degenerare, omnique onerum jugo subditorum humeros onerare, parendum nihilominus ejus potestati Dei vicaria est, & cum privato etiam incommodo, modò divinis legibus vis non inferatur, voluntati ejus omnino satisfaciendum. Quod si verò hoc contingat, magis Deo quam hominibus obediendum esse scriptura jubet, cum alias ipse finis magistratus oblivione sepietiatur.

THE S. 4.

Est autem finis ille juxta definitionem nostram religionis & politiae conservatio. Illa feliciter cedere non poterit, nisi ipse Magistratus devoto pietatis cultu Deum veneretur; siquidem populus pietatis curam omnem prætermittet, nisi Princeps instar splendidæ lampadis vitæ suæ exemplo illi præluceat, ut quasi in splendidissimo speculo ex ipsius vultu divini cultus cura resulgeat, in quo populus quid sibi desit contemplari possit. Hoc si fiat, maximus ipsi Majestati fulgor conciliatur: E contrario verò, quomodo Princeps reverentiam à subditis suis exigere poterit, qui suo superiori, à quo dependet, debiti honoris & pietatis cultum deferre detrectat? Videntes hoc ipsi saniores Ethnici, τὴν ἀρετὴν ἡγεμονίαν πρῶτον, in Magistratu esse jubet, Plato de Republ. & Arist. 7. polit. c 8 Hinc & Romanorū summa & prima religionis fuit consultatio, prima senatus cura, propterea, quod omne imperii fundamentū omnē stabilimentū in religionis constitutione cōsistat, Vide Polit. Reinh.

Rö.

Königs, p. 2. c. 9. l. 3. Vocatur alias hæc cura potestas regia circa ecclesiasticam; item potestas ecclesiastica externa. Dicitur autem externa, quia interna Principi laico non competit, ut est, solvere, ligare, sacramenta administrare &c. Sed ab ecclesiasticis in Ecclesia usurpatur, & his propria est; externa verò consistit in veræ religionis mediis ordinandis, promovendis, verbi divini dogmatibus illibatis civiliter propugnandis, defendendis, conservandis, quod à superioribus potestatibus conciliorum & colloquiorum coactio-ne; ab inferioribus disciplinæ & ordinis ecclesiastici decorâ conservatione, instauratione, Doctorum orthodoxorum patrocinio, heterodoxorum remotione commode fieri potest & debet.

THE S. 5.

Aliteram finis partem sibi sumit officium Magistratū politicum, quod publicæ utilitatis atque salutis curâ absolvitur, idque indicat Lex XII. tab. quando salutē populi supremam legem appellat. Hinc alias Magistratus verū exemplar communis salutis & vitæ, immo communis omnium parentis audit, ut quemadmodum parens indefessâ liberorum curâ assiduè defatigatur, eorumque saluti propriam vitam & omne commodum postponit: ita etiam Magistratus omni tempore nihil intermittat, quod ad salutem & incrementum subditorum facere posse videtur. Id scil. indigitârunt Ægyptii, quando Regem Elephanti simulacro effinxerunt: sicuti enim Elephas præter cætera animalia solers & diligens neque dormiens recumbit, nec quicquam tam vile & abjectum in toto ipsius corpore est, quod non plurimum remedii & medicinæ salutaris apportet: ita etiam Princi vix contingit in utramvis aurem dormire, quem oportet pro salute populi excubare: nec quicquam in toto Principe est, quod subditorum saluti non inservire debeat. Adeò verum est quod ex *Theatre morali* citat Winkelius in *Not. ad Horol. Prince. Guevara*: *Imperium & mare sunt res aspectu jucunda quidem, sed gustu acerba ac pericolosa*. Fasces enim sunt fasces, & qui veri atque virtuosi Magistratū nomen tueri cupit, nunquam non inveniet, quod ad communem utilitatis massam apponat..

THE S. 6.

Hæc ea sunt quæ circa generalem magistratū naturam breviter pinguique Minervâ in chartam conjicere placuit, divisionem

C 3

ipsius

ipius & species, summum & subordinatum, perpetuum & ambulatorium, ordinarium & extraordinarium, sagatum & togatum & quæ præterea species ejus esse possunt, cæterasque controversias complures propter materiæ dignitatem & amplitudinem alii temporis reservamus. Hæc in præsentiarum delibâsse sufficiat, quæ Be-nevolus & Æquus Lector ut æquâ mente legat & benevolè judicet, est quod maximè rogamus.

DEO SUMMO MONARCHÆ
G L O R I A.

ΕΠΙΣΑΓΜΑΤΑ.

I.

Tantum proprium quarti modi verè est proprium.

I I.

Datur Generatio equivoca.

I I I.

Ephialtes non est Somnium. Definitur enim somnium, quod sit visum à motu sensuum internorum & relictarum in sensibus specierum, obortum in dormiente animali quatenus dormit. Ephialtes verò est morbus, quo correpti se aliquo magno pondere opprimi vel suffocari inter dormiendum imaginantur. Hinc diu saepe luctantur & quasi agonizant, quando suspiriis gemitibusque exprimendis anxiè torquentur, nec tamen excitare se possunt, propter halitus fuliginosos, qui ex prævorum humorum colluvie spirituum vias clauserunt, pectorisq; musculos, dorsum & tendones simul occuparunt. Vid. Scaligerum Exercit. 312.

I V.

Mirabile est, quod idem Scaliger l. c. affert de Francisci Gonzagæ Mantuae Principis Affine, qui conjurationis suspectus cum inturri portæ Cæsarea ad quæstionem & supplicium servaretur, totus repente canus factus est.

V.

Virtus non consistit in medio quoad rem.

*AD PRÆSTANTISSIMUM DOMINUM
RESPONDENTEM.*

Rebus in excelsis, quærerit mens ardua laudes,
Deumque sedulò æmulatur gloriam:
Mens Tua celsa patet, SPECHTI, dum sceptra Deorum
Terras regentium revolvis ardua:
Concilies Tibi sceptra Deosque sequentibus annis
Splendentibus ut epulis liceat accumbere.

*Gratulatus de hoc specimine
perscribebat*

M. David Schwertner, Ethices Prof. Publ. p. t.
ProCancellarius & Academiæ Rector.

Nosse Magistratum sat res est ardua, & illum
in cathedrâ multum sisterē laudis habet.
Hoc præfas, SPECHTI; quo quæso dignus honore?
asseris, ingenium quid modò ferre potest.
Gratulor ac opto Tibi, quod majora sequantur,
atq; tuum nomen Gloria tollat humo,

M. Johan. Preibisius, Facult. Phil. Assessor, Collegii
B. Mariæ V. Præpositus, & Reip. Lips. Senator.

Ad Politissimum Dominum Respondentem.

Esita. Regentes sunt & illos commodè,
SPECHTI, modestis commodas conatibus,
Quos ipse nobis Ille summus Arbiter,
Et Arbiter Ter Optimus jam commodat,
Jam rursùs in suam reducit patriam.
Sit ita. Regentes sint & illi commodi.

M. Valentinus Alberti, Sil. Colleg,
B. Virg. M. Collegiatus,

Egregium profers specimen, mentemque polire
Studes politices artibus.
Pergas, haud frustra facies, sed (crede)
sequentur
Labore digna præmia.

Faustæ acclamationis ergò Dn. contubernali
Et concivi suo in amicitiae pignus
hæc pauca apposuit

Johannes-Gottlieb Cunradi,
Sorâ-Luf. LL, Stud.

Dum sua vota ferunt Favatores, optime SPECHTI,
Munus ob inceptum. Meritò taxanda veniret
Musa mea, egregio si vota negaret Amico.
Quare sit felix suscepimus munus id opto,
Atque brevi referant ausis sua præmia Divi.

Ita integerrimo suo accinere voluit,
debuitque

ABRAHAMUS CLOSIUS
Sprottâ Silesius.

F I N I S.

X2615901

VD 17

